

7/7686

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1466/3294
Konu : Yazılı soru önergesi

02/07/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 15/05/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7686-12906/27978 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 21/05/2009 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-144-7/2140 sayılı yazı,
c) 04/06/2009 tarihli ve 1321/2909 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, Giresun Milletvekili Murat Özkan tarafından Sayın Başbakan'a yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7686 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1464/3292

02/07/2009

Konu : Yazılı soru önergesi

Sayın Murat ÖZKAN
Giresun Milletvekili
T.B.M.M.

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/7686 Esas No.lu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın;

a) "Yasama dokunulmazlığı" kenar başlıklı 83. maddesinde;

"Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanasını işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.",

b) "Hâkim ve savcılar denetimi" kenar başlıklı 144. maddesinde, "Hâkim ve savcılar görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (Hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma, Adalet Bakanlığının izni ile adalet müfettişleri tarafından yapılır. Adalet Bakanı soruşturma ve inceleme işlemlerini, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırabilir.",

c) "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" kenar başlıklı 159. maddesinde,

"Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Kurulun Başkanı, Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabîi üyesidir. Kurulun üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay Genel Kurulunun, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından, her üyelik için gösterecekleri üçer aday içinden Cumhurbaşkanınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler. Kurul, seçimle gelen asıl üyeleri arasından bir başkanvekili seçer.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkimin veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar. Ayrıca Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Kurul kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurulun görevlerini yerine getirmesi, seçim ve çalışma usulleriyle itirazların Kurul bünyesinde incelenmesi esasları kanunla düzenlenir.

Adalet Bakanlığının merkez kuruluşunda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcıların muvafakatlarını alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

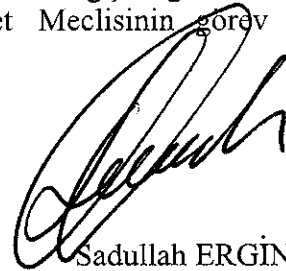
Adalet Bakanı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ilk toplantısında onaya sunulmak üzere, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde hizmetin aksamaması için hâkim ve savcılar geçici yetki ile görevlendirebilir."

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Avrupa Birliği ile Ülkemiz arasında tam üyelik yönünde yürütülen müzakere çalışmaları çerçevesinde Bakanlığımızın doğrudan sorumlu olduğu "Yargı ve Temel Haklar" başlıklı 23. Fasılla ilgili olarak yürütülen tarama toplantıları neticesinde, Avrupa Birliği Komisyonunca Tarama Sonu Raporu hazırlanmıştır. Hazırlanan bu Raporda, "Yargı ve Temel Haklar" Faslıının müzakereye açılabilmesi için bazı açılış kriterleri belirlenmiştir. Belirlenen açılış kriterlerinden birisi de, 2008 yılı sonuna kadar yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ve etkinliğinin güçlendirilmesine yönelik hazırlanacak olan "Yargı Reformu Stratejisi"dir. Bakanlığımızca 2008 yılı içinde yapılan görevlendirme sonucunda oluşturulan Komisyon tarafından, yargıyla ilgili ulusal ve uluslararası temel referans belgelerdeki hususlar dikkate alınarak, "Yargı Reformu Stratejisi" belgesi taslağı hazırlanmış olup, söz konusu taslakta, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ve adalet daireleri denetim sisteminin yeniden yapılandırılmasına yönelik hedefler de bulunmaktadır.

Bununla birlikte, önergedeki sorulara ilişkin hususların Anayasanın yukarıda yazılı hükümlerinde düzenlenmiş olması ve Anayasanın 175. maddesinin birinci fıkrasındaki, "Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür." hükmü karşısında, konuyla ilgili Anayasa değişikliğinin teklif edilmesi ve söz konusu değişikliğin yapılması Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkisi dahilindedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan